12/08/2019

70 χρόνια Συμβάσεις της Γενεύης

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Στις 12 Αυγούστου του 1949 και ενώ οι μνήμες των φρικαλεοτήτων του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ήταν ακόμη νωπές υπεγράφησαν οι Συμβάσεις της Γενεύης που αποτελούν την «καρδιά» του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου.

Οι Συμβάσεις της Γενεύης αποτελούνται από τέσσερις συνθήκες και τρία συμπληρωματικά πρωτόκολλα που από κοινού θέτουν τις βάσεις του διεθνούς δικαίου για την ανθρωπιστική βοήθεια και την προστασία των αμάχων και των τραυματιών στρατιωτών σε ένοπλες συγκρούσεις. Συγκεκριμένα, οι συνθήκες που υπεγράφησαν το 1949 θέτουν στο επίκεντρο την περίθαλψη των τραυματιών στρατιωτών στο πεδίο της μάχης (1η Συνθήκη), την περίθαλψη τραυματιών και ναυαγών στη θάλασσα (2η Συνθήκη), την περίθαλψη των αιχμαλώτων πολέμου (3η Συνθήκη) καθώς και την προστασία των αμάχων (4η Συνθήκη). Οι τρεις πρώτες που είχαν υιοθετηθεί ήδη προ του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, τροποποιήθηκαν το 1949 και μαζί με την νέα 4η Συνθήκη αποτελούν εδώ και 70 χρόνια βασικές συντεταγμένες του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου.

Οι συμβάσεις απαγορεύουν μεταξύ άλλων βασανισμούς και σεξουαλική βία σε ένοπλες συγκρούσεις, επιθέσεις εναντίον νοσοκομείων και ιατρικού προσωπικού.

Οι τραυματίες πρέπει να λαμβάνουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ενώ οι αιχμάλωτοι πρέπει να τυγχάνουν ανθρωπιστικής μεταχείρισης. Οι οικογένειες πρέπει να ενημερώνονται για την τύχη των ανθρώπων τους. Οι δε αντιμαχόμενες πλευρές πρέπει να επιδεικνύουν σεβασμό έναντι των νεκρών.

Καθημερινές παραβιάσεις

Τα σημερινά «στρογγυλά γενέθλια» των Συμβάσεων της Γενεύης όμως δεν μπορούν να αποπροσανατολίσουν από τη σκληρή πραγματικότητα. Από τη Μυανμάρ και την Υεμένη μέχρι τη Συρία και το Κονγκό καταγράφονται σχεδόν καθημερινά αναρίθμητες παραβιάσεις, όπως επισημαίνει ο εκτελεστικός διευθυντής του Παρατηρητηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Κένεθ Ροτ. «Το ότι οι συνθήκες αυτές υπάρχουν, δεν σημαίνει ότι όλοι τις σέβονται. Σήμερα η πιο προφανής παραβίαση των Συμβάσεων της Γενεύης είναι, νομίζω, ο τρόπος με τον οποίο μάχονται οι ρωσικές και συριακές δυνάμεις στη Συρία. Αρχής γενομένης από τον Άσαντ και στη συνέχεια από τον Πούτιν και τις ρωσικές δυνάμεις, οι συριακές δυνάμεις επιτέθηκαν στοχευμένα εναντίον αμάχων σε περιοχές που ελέγχονται από την ένοπλη αντιπολίτευση».

Και όχι μόνο. Μαχητικά της συριακής αεροπορίας και των συμμάχων του καθεστώτος Άσαντ έχουν επιτεθεί τους τελευταίους μήνες επανειλημμένως σε νοσοκομεία, προκαλώντας αναρίθμητα θύματα. Στην Υεμένη έχουν χάσει τη ζωή τους από πέρσι σχεδόν 1.000 παιδιά ενώ στο Αφγανιστάν ο περασμένος μήνας ήταν με 1.500 νεκρούς και τραυματίες ο πλέον αιματηρός των τελευταίων δυο ετών. «Οι παραβιάσεις αυτές μπορεί να οδηγήσουν στην αντίληψη ότι οι αρχές της Γενεύης δεν θα γίνουν ποτέ σεβαστές», προειδοποιεί ο πρόεδρος του διεθνούς συμβουλίου του Ερυθρού Σταυρού Πέτερ Μάουρερ.

Ο εμπνευστής Ερρίκος Ντυνάν

«Παρά τις πολλές παραβιάσεις, κανείς δεν αμφισβητεί το πνεύμα των Συμβάσεων της Γενεύης», σχολιάζει ο Κένεθ Ροτ. «Κανείς δεν ισχυρίζεται ότι οι επιθέσεις εναντίον αμάχων είναι θεμιτές. Πρόκειται για βασικές αρχές, βασικές απαγορεύσεις. Η παραβίασή τους εκλαμβάνεται παγκοσμίως ως έγκλημα πολέμου».

Αξίζει να σημειωθεί ότι η πρώτη Σύμβαση της Γενεύης έχει ήδη 155 χρόνια ζωής. Το έναυσμα για τη σύναψη της πρώτης διεθνούς σύμβασης για την περίθαλψη τραυματιών είχε δώσει με τα γραφόμενά του ο Ερρίκος Ντυνάν, ιδρυτής του Ερυθρού Σταυρού και ένας από τους πρώτους που βραβεύθηκε με το Νομπέλ Ειρήνης.

Πηγή: Deutsche Welle